

Historia klasa VII:

Walka o granice odrodzonej Rzeczypospolitej.

- 1) Jakie terytorium znajdowało się pod kontrolą Polaków w listopadzie 1918 roku ?
Dawne Królestwo Polskie i część Galicji – pokaż na mapie.
- 2) Jakie terytoria pozostawały poza kontrolą odradzającego się państwa polskiego w listopadzie 1918 roku ?
Wielkopolska, Pomorze Gdańskie i Śląsk.
- 3) Jakie wydarzenie zdecydowało o przyłączeniu Wielkopolski do odrodzonego państwa polskiego ?
Wybuch Powstania Wielkopolskiego 27 grudnia 1918 roku. Wtedy do Poznania przyjechał Ignacy Jan Paderewski.
- 4) Jakie terytoria włączono do Polski na mocy postanowień konferencji pokojowej w Wersalu w 1919 roku ?
*- Wielkopolska,
- Pomorze Gdańskie.*
- 5) Jak nazywał się twór utworzony z Gdańska i jego najbliższej okolicy ?
Wolne Miasto Gdańsk. Freie Staat Danzig.
- 6) Jakie rozwiązanie przyjęto aby rozstrzygnąć spory terytorialne między Polską a Niemcami na terenach z ludnością mieszaną. Jakie były to obszary ?
Przeprowadzono plebiscyty, czyli głosowania. Ludność tam zamieszkująca zdecydowała, czy dany obszar ma należeć do Polski, czy do Niemiec.
- 7) Jakie były wyniki plebiscytów ?
Polska przegrała plebiscyty. Sporne terytoria włączono do Niemiec. Pokaż je na mapie.
- 8) Czy polscy mieszkańcy spornych terenów pogodzili się z wynikami plebiscytów ?
Nie. Szczególnie Ślązacy doprowadzili do wybuchu trzech powstań śląskich (w 1919, 1920 i 1921 roku). Dzięki tym powstaniom Polsce przyznano nieco większe terytorium.
- 9) Kto najechał na Rzeczpospolitą w 1920 roku ?
Armia Czerwona. Tak nazywano wojsko Rosji Sowieckiej, w której władzę sprawowali bolszewicy.
- 10) Jak nazywano decydującą bitwę w czasie tej wojny ?
Bitwa Warszawska. Najważniejszy moment tej bitwy to 15 sierpnia 1920 roku kiedy to pod Warszawą wojska sowieckie poniosły klęskę. Był to tak zwany „Cud nad Wisłą”.
- 11) Jakie tereny przyłączono do Polski na wschodzie (pokaż na mapie) ? Kiedy to nastąpiło ?
*- Polesie,
- Wołyń,
- Galicję Wschodnią.
Na mocy traktatu zawartego z Rosją Sowiecką w 1921 roku podpisanego w Rydze. Dlatego nazywa się go „Traktatem Ryskim”.*
- 12) Pokaż na mapie Wileńszczyznę.
- 13) Kto ostatecznie przyłączył do swojego państwa Wileńszczyznę ? Jak nazywał się generał, który zajął Wileńszczyznę ?

Wileńszczyzna, czyli Wilno raz z otaczającym terytorium zostało przyłączone do Rzeczypospolitej. Działaniami Polaków przeciwko Litwinom dowodził generał Lucjan Żeligowski. Zbuntował się przeciwko władzom Rzeczypospolitej, które nie chciały konfliktu z Litwą. Dziś historycy wiedzą, że był to bunt „na niby” a prawdziwym inicjatorem tej walki był Józef Piłsudski, który chciał aby Wilno wchodziło w skład Polski. Po śmierci według woli samego Józefa Piłsudskiego pochowano tam jego serce w grobie mamy.

Do dzisiaj Litwini mają pretensje do Polaków o włączenie Wilna do Polski po I wojnie światowej.

- 14) Z kim walczyli studenci i uczniowie Lwowa o przyłączenie tego miasta do Rzeczypospolitej?

Były to walki polsko-ukraińskie.

- 15) Jak nazywano studentów i uczniów broniących Lwowa w listopadzie 1918 roku.
„Orlęta Lwowskie”

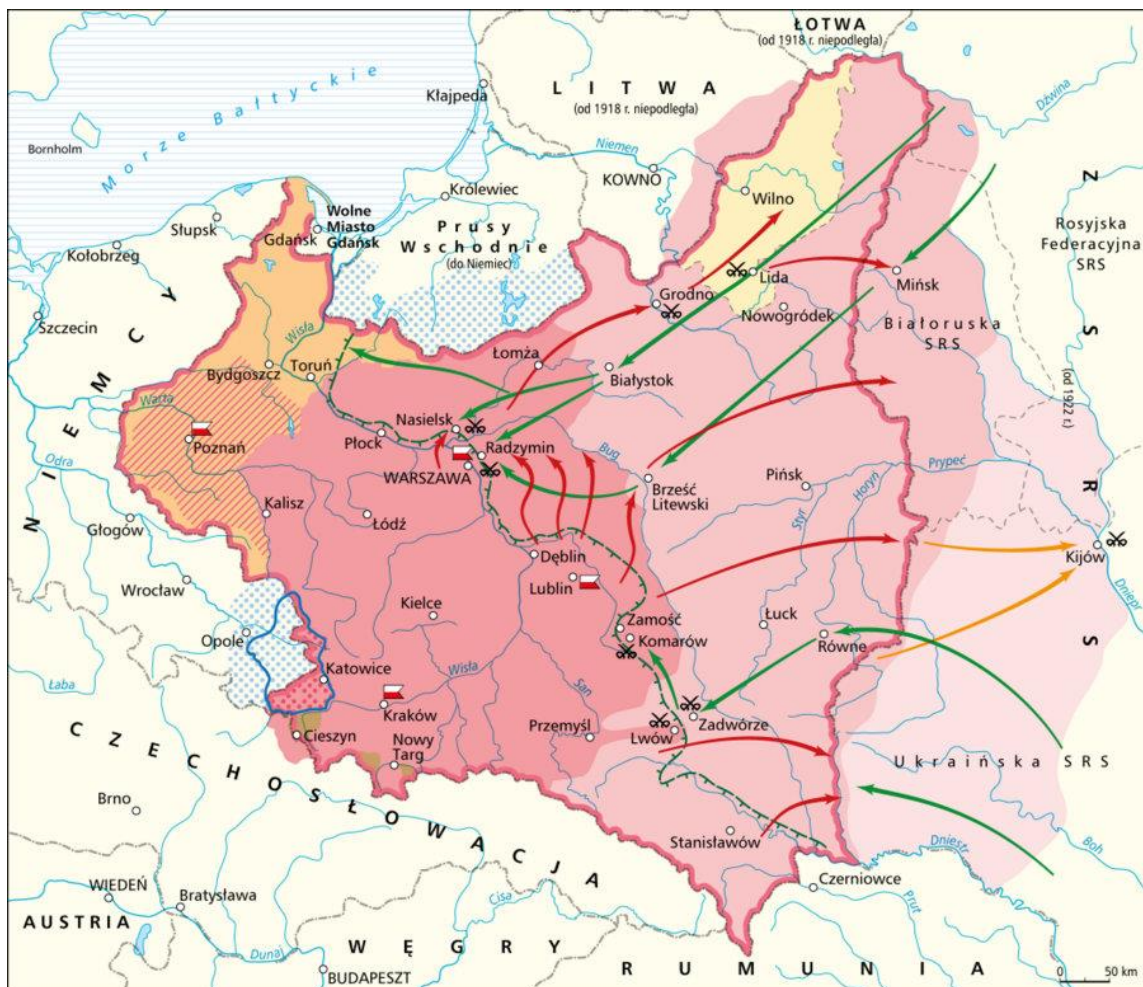
- 16) Jak nazywa się cmentarz wojenny, na którym pochowani są młodzi obrońcy Lwowa.

Jest to Cmentarz Orląt Lwowskich

- 17) Gdzie uroczyste przeniesiono ciało jednego z młodych obrońców Lwowa ?

Odbyło się to 02 listopada 1925 roku. Matka wskazała jeden z grobów, w którym pochowano nieznanego z imienia i nazwiska prawdopodobnie 14 -letniego chłopca, który jak wskazywało ubranie zaciągnął się na ochotnika do wojska broniącego Lwowa w 1918 roku. Trumnę uroczście przewieziono do Warszawy i pochowano w Grobie Nieznanego Żołnierza, gdzie do dziś oddawany jest mu hołd. Przed Grobem Nieznanego Żołnierza Wojsko Polskie trzyma wartę 24 godziny na dobę niezależnie od pogody i temperatury na dworze. Żołnierze zmieniają się co godzinę.

Rzeczpospolita Polska w l. 1918–1922

- ziemię wyzwoloną w listopadzie 1918 r.
- pierwsze ośrodki polskich władz państwowych w 1918 r.
- ziemię opanowaną do września 1919 r.
- zasięg powstania wielkopolskiego (XII 1918–II 1919)
- najdalszy zasięg powstań na Górnym Śląsku w l. 1919–1921
- ziemię przyznane Polsce traktatem wersalskim 28 VI 1919 r.
- ziemię opanowaną do maja 1920 r.

- ziemię przyznane Polsce przez Radę Ambasadorów w 1920 r.
- obszar Litwy Środkowej zajęty w 1920 r. i włączony do Polski w 1922 r.
- Obszary plebiscytów w l. 1920–1921, w wyniku których ziemię przyznano
- Polsce
- Niemcom
- Wojna polsko-bolszewicka w 1920 r.
- ważniejsze bitwy
- wyprawa wojsk polskich do Kijowa (IV–V 1920 r.)

- ofensywa wojsk bolszewickich (IV–V 1920 r.)
- najdalszy zasięg wojsk bolszewickich w sierpniu 1920 r.
- kontrofensywa wojsk polskich (15 VIII–18 X 1920 r.)
- ostateczne granice Rzeczypospolitej Polskiej ustalone do 1922 r.